

Stanisław Florek

Słoty Zamek, gm. Sobótka, woj.
wrocławskie. Stanowisko 5

Informator Archeologiczny : badania 14, 171-172

1980

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Badania prowadził dr Lechosław Rauhut,
Finansowało PAM w Warszawie. Piąty
sezon badań, Cmentarzysko z grobami
w obudowach kamiennych /XII-XIII w./.

Po rocznej przerwie kontynuowano prace badawcze. Objęły one obszar w części południowo-zachodniej i środkowej cmentarzyska. Poza eksploracją względnie zachowanych zgrupowań grobów, badania miały na celu rozpoznanie rozmiarów i charakteru zniszczeń północnej i zachodniej części stanowiska w oparciu o wcześniejsze obserwacje.

W części środkowej stanowiska odkryto drugą połowę płaskiego kopca z jądrem kamiennym, badanego w roku 1978. Do budowy tego prostokątnego pierwotnie w zarysie, kopca użyto kamieni z wyrobionych konstrukcji grobów. Nieco rozwleczony obecnie zarys, zorientowany zgodnie ze stronami świata, stanowi rodzaj fundamentu z niezwiązanych kamieni. Przypuszczalnie był to fundament wiatraka. Wszystkie groby w jego sąsiedztwie zostały całkowicie zniszczone przez wybranie kamieni.

Ustalono, że w poprzek cmentarzyska biegnie 10-12-metrowy pas zniszczeń dokonanych w trakcie prac melioracyjnych. W części północno-wschodniej i południowo zachodniej nawarstwił się on na wcześniejsze zniszczenia. Na tym terenie noszący ślady dość systematycznego oczyszczania z kamieni, konstrukcje zachowały się wyłącznie w stanie szczątkowym i naruszonym. Nienaruszone groby odkryto jedynie na małym odcinku stanowiącym uzupełnienie badań z 1978 r. w części zachodniej oraz w części północnej.

Ogółem na obszarze ponad 3,5 ara odkryto 17 grobów o różnym stopniu zachowania. Ich konstrukcje nie różniły się od odkrytych w ubiegłych sezonach. Dotyczy to również generalnej orientacji grobów PnW-PdZ. Jedynie w północnej części zbadanego terenu, skrajne groby miały orientację W-Z. Obserwacja ta wraz z danymi uzyskanymi na podstawie sondażu w partii północnej i zachodniej, pozwala przypuszczać, że był to pierwotny północny skraj cmentarzyska. Zjawisko to zdaje się również znajdować potwierdzenie w ubogich w porównaniu z ubiegłymi sezonami, inwentarzach grobowych. Stanowiły one prawie wyłącznie wyposażenie pochówków kobiecych.

W skład inwentarzy wchodziły paciorki szklane, bransoleta, kabłączki esowate, kółka, pierścionki, sprzączki oraz nieliczne noże. Zaskakującym faktem jest absolutny brak gwoździ od trumien, tak licznie reprezentowanych w pochówkach badanych w bezpośrednim sąsiedztwie w 1978 r. W północnej części cmentarzyska stwierdzono w szeregu przypadkach, pod brukiem przy kamieniach obstaw znaczne skupiska ceramiki wczesnośredniowiecznej, której ułamki nie stanowiły jednak szczątków pojedynczych naczyń.

Zakład Archeologii Nadodrza
we Wrocławiu

Badania prowadził mgr. Stanisław Florek.
Finansował IHKM PAN. Czwarty sezon
badań. Obiekty i groby z epoki brązu,
okresu wpływów rzymskich oraz cmenta-
rzesko wczesnośredniowieczne.

Prace wykopaliskowe poszerzały przebadaną już powierzchnię stanowiska w kierunku południowo-wschodnim i północno-wschodnim. Dwa wykopy o łącznej powierzchni 3 arów usytuowano na drodze polnej ze Starego Zamku do Kunowa. Celem badań było ustalenie /przynajmniej częściowe/ zasięgu cmentarzyska wczesnośredniowiecznego. Ogółem odkryto 7 grobów szkieletowych, 3 groby ciałałpalne i 5 obiektów z różnych okresów pradziejów oraz fragment bruku kamiennego. Z trzech zespołów reprezentujących epokę brązu dokładniej datowany może być bogato wyposażony grób szkieletowy nr 124 /II okres epoki brązu/. Z trzech zespołów z okresu wpływów rzymskich uwagę zwraca bogato wyposażony grób popielnicowy nr 24.

We wszystkich 6 grobach wczesnośredniowiecznych szkielety ułożone były na wznak, wyprostowane, z rękami wyciągniętymi wzdłuż tułowia. Jeden tylko grób /nr 122/ z obstawą kamienną zawierał szkielet położony głową na wschód, pozostałe zwrócone były głowami na zachód. Dwa groby /nr 118, 119/ nie zawierały żadnego wyposażenia. Grób nr 121 zawierał 7, a grób nr 123 - 3 małe kabłączki skroniowe, co pozwala datować je na schyłek X - 1 połowę XI wieku. W wykopie nr II uchwycono /najprawdopodobniej/ północną krawędź cmentarzyska wczesnośredniowiecznego.

Materiały znajdują się w ZAN IHKM PAN we Wrocławiu.

STRONIE, gm. Stryszów
woj. bielsko-bialskie
Stanowisko 3

Konserwator Zabytków
Archeologicznych
w Bielsku-Białej

Badania prowadzili mgr E. Genczewska-Rydlowska i mgr Jacek Rydlowski.
Finansował WKZ w Bielsku-Białej.
Pierwszy sezon badań. Osada z okresu
wpływów rzymskich i wczesnośrednio-
wieczna.

Stanowisko zajmuje pola orne przylegające bezpośrednio od północy do zabudowań stacji kolejowej w Stroniu. Rozciąga się na przestrzeni około 200 x 150 m, zajmując środkową partię stoku wzniesienia opadającego w kierunku południowym do doliny niewielkiego ciek, dopływu potoku Stryszówka. W dwóch wykopach sonda-